

Súd: Okresný súd Bratislava I  
Spisová značka: 25Cb/43/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122204368  
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Ilenin  
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:1122204368.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudcom JUDr. Lukášom Ileninom v spore žalobkyne Poistná udalosť s. r. o., so sídlom v Bratislave, Sabinovská 11, IČO: 45 474 231, proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpenej JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8/A, o zaplatenie 1.840 eur s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 1.840 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.840 eur od 21.05.2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I 23.05.2022 domáhala proti žalovanej zaplatenia sumy 1.840 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. V žalobe uviedla, že v dôsledku dopravnej nehody, ktorá sa stala 23.09.2020 došlo k vzniku škody na motorovom vozidle B. M. Q.: U vo vlastníctve H. T. (ďalej len „poškodený“). Poškodený bol v dôsledku škody vzniknutej na jeho motorovom vozidle nútený si požičať náhradné motorové vozidlo po nevyhnutnú dobu opravy jeho poškodeného vozidla. Za týmto účelom uzavrel 19.10.2020 so žalobkyňou nájomnú zmluvu, ktorej predmetom bol prenájom motorového vozidla L. G Prenájom náhradného vozidla trval od 19.10.2020 do 18.11.2020, t. j. celkovo 31 dní. Za prenájom vozidla vystavila žalobkyňa poškodenému faktúru č. 201104 znejúcu na sumu 3.565 eur, t. j. 115 eur za deň prenájmu. Dňa 18.11.2020 poškodený postúpil pohľadávku voči žalovanej žalobkyni. Keďže vinník dopravnej nehody mal uzavreté povinné zmluvné poistenie so žalovanou uplatnila si žalobkyňa (resp. poškodený) u žalovanej nárok na náhradu škody v sume 3.565 eur. Žalovaná poskytla plnenie len v sume 1.725 eur (žalovaná odpočítala 1.840 eur), pretože uznala len 25 dní nájmu náhradného vozidla s dennou sadzbou 69 eur. Toto zníženie označila žalobkyňa za neoprávnené. Cenu nájmu náhradného vozidla označila za primeranú a obvyklú, ktorá nevybočuje z cenového pásma od najlacnejších po najdrahšie autopožičovne. Obvyklosť ceny 115 eur preukazovala zoznamom právoplatných rozhodnutí súdov. K dĺžke nájmu uviedla, že poškodený mal náhradné vozidlo prenajaté len počas obdobia, kedy sa jeho poškodené vozidlo nachádzalo v servise. Poškodený nemal žiadnu možnosť ovplyvniť dĺžku opravy vozidla v servise. Na základe uvedeného si preto voči žalovanej uplatnila nárok na doplatenie náhrady škody v sume 1.840 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy a počítaný od 21.05.2021, t. j. 15 dní po skončení šetrenia poistnej udalosti zo strany žalovanej. Na preukázanie svojich tvrdení predložila súdu zmluvu o postúpení pohľadávky z 18.11.2020, nájomnú zmluvu z 19.10.2020, faktúru č. 201104 z 18.11.2020 znejúcu na sumu 3.565 eur, potvrdenie o úhrade faktúry č. 0002, čestné prehlásenie poškodeného o platbe sumy 3.565 eur žalobkyni

v hotovosti, oznámenie o poistnom plnení zo 06.05.2021, rozhodnutia súdov k cene nájmu a vyjadrenie autoservisu k dobe opravy.

2. Okresný súd Bratislava I vydal 31.05.2022 platobný rozkaz sp. zn. 25Cb/43/2022, ktorým žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel.

3. Proti vyššie označenému platobnému rozkazu podala žalovaná odpor, čím došlo v súlade s § 267 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) k zrušeniu platobného rozkazu priamo zo zákona. V odpore žalovaná uviedla, že nárok žalobkyne neuznáva v celom rozsahu a považuje ho za nedôvodný. Zároveň žalobu žalobkyne označila za nespĺňajúcu kritéria požadované § 132 C. s. p. Poukázala na to, že žalobkyňa nemá ako predmet podnikania zapísaný faktoring, forfaiting či nadobúdanie pohľadávok. Namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, pretože poškodený mal voči žalobkyňi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Poškodený tak predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobkyne. Keďže poškodený predstavoval dlžníka žalobkyne nemohol so žalobkyňou platne uzavrieť zmluvu o postúpení. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobkyňi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobkyňu. Zmluvu o postúpení pohľadávky označila aj za absolútne neplatný právny úkon. K nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov za prenájom náhradného vozidla uviedla, že tento nevyplýva zo zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a ani zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“). K poskytnutému poistnému plneniu poukázala na oznámenie o poistnom plnení zo 06.05.2021, podľa ktorého bol priznaný nájom náhradného vozidla v rozsahu 25 dní s dennou sadzbou nájmu 69 eur ako obvyklou (nebola preukázaná oprávnenosť účtovania prirážky). Prenájom náhradného vozidla po oprave poškodeného motorového vozidla (faktúra za opravu č. 200100926 zo 16.11.2020) bol neúčelný. Žalobkyňa nepreukázala ani dôvodnosť a účelnosť prenajatia náhradného vozidla zo strany poškodeného. Napokon nesúhlasila ani s uplatnenými úrokmi z omeškania. K odporu priložila oznámenie o poistnom plnení zo 06.05.2021 a faktúru č. 200100926.

4. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadriala žalobkyňa podaním doručeným súdu 23.06.2022, v ktorom zotrvala na podanej žalobe v celom rozsahu. Uviedla, že v konaní je sporná len cena nájmu a doba nájmu. Nesúhlasila s námietkou žalovanej o nedostatku jej aktívnej vecnej legitímácie. Táto podľa žalobkyne vyplýva z predložených listinných dôkazov, pretože pohľadávka bola riadne a platne postúpená na žalobkyňu. V predmetnom prípade išlo o budúcu pohľadávku spočívajúcu v nároku na náhradu škody pričom postúpenie budúcej pohľadávky, pokiaľ je pohľadávka dostatočne špecifikovaná a určiteľná nie je zakázané. Cena nájmu neobsahuje žiadne prirážky. Vo faktúre je uvedená len informatívna poznámka, ktorá má z marketingového hľadiska uľahčiť orientáciu v rozdielnostiach produktov ponúkaných žalobkyňou. Žalovaná zároveň nepreukázala neobvyklosť fakturovanej ceny nájmu náhradného motorového. Argumentovala aj tým, že nájomca pri nájme náhradného vozidla musí splniť určité podmienky prenajímateľa viažuce sa k cene nájmu. Nemožno od poškodeného spravodlivo požadovať, aby si v záujme získania čo najnižšej ceny požičal náhradné vozidlo za takých podmienok, ktoré mu nevyhovujú, sú pre neho neakceptovateľné či nespĺniteľné. Poškodený nemal voľné finančné prostriedky na nájom náhradného vozidla, keďže dopravná nehoda sa mu stala nečakane a nepredvídane. Nevedel odhadnúť dĺžku doby opravy jeho poškodeného motorového vozidla a zároveň nevedel či bude náhradné vozidlo skutočne potrebovať po celú dobu opravy. Rozhodol sa preto pre nájom motorového vozidla v režime typickom pre dobu neurčitú, ktorá mu nijakým spôsobom nekomplikovala finančnú situáciu, poskytovala výrazne väčšiu flexibilitu a umožňovala náhradné motorové vozidlo bez sankcií kedykoľvek vrátiť. Platba nájomného vopred a zloženie depozitu sú dôležité zabezpečovacie prvky pri nájme náhradného vozidla a ich (ne)existencia má vplyv na cenu nájmu a aj na samotný nájom motorového vozidla, pretože niektoré požičovne bez zloženia depozitu či bez platby vopred motorové vozidlo nepožičajú. Platba nájomného vopred a zloženie depozitu je významná komplikácia a finančná záťaž pre poškodeného. K dĺžke nájmu uviedla, že faktúra za opravu bola vystavená skôr ako bol skutočný dátum odovzdania opraveného vozidla servisom. Nesúhlasila ani s tvrdením žalovanej, že žalobkyňa na úroky z omeškania nemá nárok.

5. Žalovaná svoje procesné právo vyjadriť sa k vyjadreniu žalobkyne nevyužila.

6. Súd nariadil pojednávanie na deň 21.10.2022, ktoré sa konalo v prítomnosti žalobkyne. Žalovaná podaním doručeným súdu 20.10.2022 ospravedlnila neúčast' na pojednávaní a súhlasila s vykonaním pojednávania v jej neprítomnosti. Žalobkyňa zotrvala na písomných podaniach.

7. Na základe doteraz uvedeného je medzi stranami sporu sporné, či nepriznanie náhrady škody v celej uplatnenej výške (viď nižšie v rámci tohto bodu) bolo zo strany žalovanej oprávnené. Žalovaná namietala aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, nárok žalobkyne na úroky z omeškania, dĺžku nájmu náhradného vozidla, dennú sadzbu prenájmu náhradného vozidla. Strany neurobili spornými skutkové okolnosti vedúce ku vzniku skutočnej škody na strane poškodeného - právneho predchodcu žalobkyne, t.j. vlastníka motorového vozidla poškodeného v dôsledku škodovej udalosti zavinennej motorovým vozidlom poisteným u žalovanej na základe zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Podľa oznámenia o poistnom plnení zo 06.05.2021 žalovaná skončila šetrenie poistnej udalosti 05.05.2021 a priznala sumu 1.725 eur. Odpočítala sumu 1.840 eur (neprimerané náklady na náhradné vozidlo) z dôvodu priznania len 25 dní na zapožičanie náhradného vozidla, denný nájom priznaný vo výške 69 eur.

8. Súd následne uvádza relevantné právne normy. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

9. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

10. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

11. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „nariadenie“) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0%.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona o PZP, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

13. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí.

14. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

16. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

17. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Súd aplikoval citované právne normy na zistený skutkový stav. V prvom rade súd uvádza, že nezistil žalovanou namietané porušenie § 132 C. s. p., čo je zrejmé už z toho, že v konaní pokračoval a vec meritórne prejednal. Odhliadnuc od evidentnej nekonzistentnosti postupu žalovanej v rámci vybavovania celej záležitosti, keď primárne poskytla čiastočné plnenie nákladov za použitie náhradného motorového vozidla, následne však modifikovala svoj postoj tak, že aktuálne namieta/tvrdí neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa súd najskôr zaoberal, či žalobkyňa má aktívnu vecnú legitimáciu. Podľa Zmluvy o postúpení pohľadávky z 18.11.2020 (článok I., článok II. bod 1 a 3, článok III. bod 1 a 2) postupca má, alebo bude mať nárok na náhradu škody voči subjektu zodpovednému za škodovú udalosť na jeho motorovom vozidle značky L.EČV: U ku ktorej došlo XX.XX.XXXX v U.. Postupca má, alebo bude mať za túto škodovú udalosť taktiež v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aj priamy nárok voči poisťovni zodpovedného subjektu. Postupca si od postupníka na základe nájomnej zmluvy zo dňa 19.10.2020 účelne požičal náhradné vozidlo, ktoré nutne potreboval. Cena za dané požičanie si náhradného vozidla vo výške 3.565 eur predstavuje pohľadávku postupcu voči zodpovednému subjektu, resp. jeho poisťovni, ktorú má záujem postúpiť na postupníka za podmienok v tejto zmluve uvedených. Predmetom tejto zmluvy je záväzok postupcu postúpiť postupníkovi pohľadávku voči zodpovednému subjektu, jeho poisťovni bližšie špecifikovanú v článku I. tejto zmluvy. Postupca touto zmluvou postupuje pohľadávku, ktorá už existuje, alebo, ktorá v budúcnosti vznikne a ktorá je bližšie špecifikovaná v článku I. tejto zmluvy... Postúpenie pohľadávky postupcom postupníkovi je bezodplatné s výnimkou prípadu uvedeného v čl. III, bod 2 tejto zmluvy. V prípade prijatia poistného plnenia, resp. náhrady škody je postúpenie pohľadávky odplatné... Výška odplaty určená zmluvnými stranami je suma totožná s výškou prijatého plnenia istiny.

20. Z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalobkyňou a poškodeným tak plynie, že predmetom postúpenia bol budúci nárok poškodeného voči žalovanej spočívajúci v náhrade nákladov za prenájom vozidla, a práve tento nárok bol predmetnou zmluvou postúpený žalobkyňi. Predmetom postúpenia teda nebol dlh poškodeného voči žalobkyňi z titulu nájmu náhradného vozidla. Pohľadávku poškodeného na poistné plnenie nemožno zamieňať so záväzkom poškodeného, ktorý vznikol zo samostatného zmluvného vzťahu v súvislosti s nájmom náhradného motorového vozidla. Nemožno preto súhlasiť s tvrdením žalovanej, že žalobkyňa nemá aktívnu legitimáciu z dôvodu, že by predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky mal byť dlh poškodeného voči žalobkyňi z titulu nájmu náhradného vozidla. Bol postúpený konkrétny nárok na náhradu škody v presne stanovenej výške. Účastníci zmluvy sú riadne označení; postúpená pohľadávka je jednoznačne identifikovateľná; predmet zmluvy je riadne určený. Z obsahu zmluvy vyplýva prejav vôle zmluvných strán. Zmluva o postúpení pohľadávky tak mala spôsobiť predmet postúpenia a išlo o platný právny úkon a práve touto zmluvou preukázala žalobkyňa aktívnu vecnú legitimáciu. Zároveň z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky dostatočne vyplýva, že ide o postúpenie budúcej pohľadávky, pričom žiadny právny predpis nezakazuje postúpiť budúcu pohľadávku. Ani spôsob dojednanej odplaty a platobné podmienky nespôsobujú neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. V Článku III. zmluvy o postúpení pohľadávky je presne špecifikované, za akých podmienok je postúpenie pohľadávky odplatné. Súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2008 I. ÚS 242/07 <<http://merit.sl.v.cz/I.US242/07>>, podľa ktorého základným princípom výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Nie je teda ústavne konformná a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcim z čl. 1 ústavy je taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom neplatnosť zmluvy nezakladajúcim. Súd zdôrazňuje, že vôľa účastníkov zmluvy o postúpení pohľadávky zohráva pri jej vytváraní a jej interpretácii zásadnú úlohu; právny formalizmus a ním vnášané prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody osoby v zmysle čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Nie je teda ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu taká prax, kedy by súd uprednostnil výklad vedúci k neplatnosti zmluvy. Civilné súdy musia brať zreteľ na (súkromnú) autonómiu vôľu zmluvných strán, posudzovanú ako ústavnú hodnotu, lebo aj Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane uvádza (porovnaj: I. ÚS.

640/2014, II. ÚS 294/2018, II. ÚS 461/2013, II. ÚS 299/2019), že ide o všeobecnú zásadu, ktorá je súčasťou princípov právneho štátu, resp. zmluvnej autonómie, ktorá medzi tieto princípy patrí. To, že zásada „actus interpretandus est potius, ut valeat quam, ut pereat“ (úkon treba vykladať skôr tak, aby platil, ako by neplatil - Ulpianus, Digesta, kniha 45, titul 1, fragment 80) je jednou zo základných zásad súkromného práva konštatoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6MCdo/21/2011. Uvedené potvrdil aj Ústavný súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. III.ÚS 129/21 z 2. 8. 2022 "Právni jednání je určité tehdy, má-li jistý minimální obsah a může-li být zjištěn jeho smysl. Podstatné je, aby obsah právního jednání byl v okamžiku uzavření smlouvy zřejmý především smluvním stranám. Je povinností soudů volit přednostně takový výklad právního jednání, který zakládá jeho platnost, a nikoliv jeho neplatnost nebo zdánlivost. Odepřou-li soudy formalistickým výkladem smlouvy autonomnímu projevu vůle smluvních stran důsledky, které zamýšlely právním řádem nezakázaným právním jednáním ve své právní sféře vyvolat, poruší tím jejich právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod."

21. Zmluva o postúpení pohľadávky nie je neplatná ani s ohľadom na námietku žalovanej, že žalobkyňa nemá ako predmet svojho podnikania v obchodnom registri zapísané činnosti ako faktoring, forfaiting či nadobúdanie pohľadávok. Uvedené nemožno v tomto, ani v obdobných prípadoch považovať za neoprávnené podnikanie žalobkyne, pretože žalobkyňa nepodniká za týmto účelom. V danom prípade ide iba o štandardné postúpenie pohľadávky.

22. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že náklady na prenájom náhradného vozidla nevyplývajú z Občianskeho zákonníka a ani zo zákona o PZP, súd upriamuje pozornosť na to, že poškodený, t.j. právny predchodca žalobkyne, nemohol z titulu poisťnej udalosti užívať svoje motorové vozidlo, a preto bolo dôvodné, aby si zabezpečil náhradné vozidlo a náklady spojené so zabezpečením tohto náhradného vozidla v podobe nájomného tak patria do oprávneného nároku poškodeného. Škoda v tejto súvislosti vzniknutá na strane poškodeného je škodou v rozsahu účelne vynaložených nákladov na nájom tohto náhradného motorového vozidla. Účelne vynaloženým je teda každý taký náklad, pri ktorom existuje dostatočná vecná súvislosť medzi opodstatnenou potrebou a nákladom, ktorý slúži na úhradu tejto potreby. Pri škodovej udalosti, ktorá poškodeného zbaví možnosti používať svoje vozidlo je opodstatnenou jeho potreba využívať náhradné vozidlo.

23. Námietku žalovanej ohľadom nenaplnenia podmienky nutnosti a účelnosti nájmu náhradného vozidla považuje súd za účelovú, a to z dôvodu, že poisťovňa uznala časť nákladov na použitie náhradného vozidla, čím akceptovala potrebu poškodeného zabezpečiť si náhradné vozidlo. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaná v oznámení o poisťnom plnení nevytkla žiadne námietky ohľadom nutnosti a účelnosti prenájmu náhradného vozidla. V podstate znížením poisťného plnenia na sumu 1.725 eur vyjadrila len nesúhlas s cenou nájmu za jeden deň a dĺžkou nájmu náhradného vozidla, nie však so samotným prenájomom náhradného vozidla. Podľa názoru súdu nemožno akceptovať, aby poisťovňa časť nájomného v podobe poisťného plnenia uhradila a následne argumentovala tým, že poškodený dostatočne nepreukázal nutnosť a účelnosť takéhoto nároku. Uhradením časti nákladov základ nároku poškodeného poisťovňa uznala a dodatočné argumenty, ktorými sa snaží uvedený záver vyvrátiť, súd neakceptoval (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/17/2017 z 10.05.2018).

24. K nutnosti a účelnosti vynaložených nákladov so zabezpečením náhradného motorového vozidla pristupuje samotná skutočnosť, že poškodenému z titulu škodovej udalosti bol nanútený skutkový a právny stav, kedy nemohol užívať svoje motorové vozidlo, a tým sa ocitol v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného motorového vozidla počas opravy svojho vozidla. Ďalej je potrebné podotknúť, že kritérium nutnosti nemôže poškodenému sťažiť, či znemožniť požičanie náhradného vozidla, ktoré treba považovať za jediný možný spôsob vyváženia ujmy spôsobenej poškodením vlastného vozidla. Poškodený navyše nemá nijakú povinnosť, na základe ktorej by mal po dopravnej nehode hľadať najrýchlejší autoservis a podrobne skúmať jeho podmienky. Predsa poškodený bol obmedzený už samotným poškodením vozidla, nie je dôvod, aby zavinením inou osobou bol obmedzovaný ešte o to viac, aby nielen hľadal a porovnával požičovne (aby sa vyhol prípadným námietkam poisťovne o neprimeranej cene za nájom náhradného vozidla), ale zároveň vykonal aj prieskum najrýchlejších opravovní, aby sa vyhol aj prípadným námietkam poisťovne o dĺžke opravy poškodeného motorového vozidla.

25. Ďalej je potrebné zdôrazniť, že dôkazné bremeno, že v období opravy poškodeného vozidla ide o účelne a nevyhnutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla viazne na žalobkyňu. Náhradné vozidlo je nutným dôsledkom opravy poškodeného vozidla a nahrádzajú sa len náklady účelne vynaložené s odstránením negatívnych následkov vzniknutých poisťnou udalosťou. V tomto smere je nevyhnutné zistiť podstatné okolnosti, a to kedy bolo poškodené motorové vozidlo prijaté do autoservisu za účelom jeho opravy, ako dlho bolo poškodené motorové vozidlo v autoservise, kedy bolo poškodenému autoservisu vydané a napokon to, že poškodený náhradné motorové vozidlo skutočne počas doby opravy potreboval. Za účelne a nevyhnutné náklady na prenájom náhradného vozidla náklady nemožno považovať náklady, ktoré vzniknú mimo opravy poškodeného motorového vozidla, pretože už nejde o náklady, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s poškodením vozidla. Pojmovovo už nejde totiž o vozidlo náhradné, teda vozidlo prenájaté dočasne po dobu, keď z dôvodov poškodenia, nie je možné, aby poškodený užíval vlastné vozidlo. V momente zavŕšenia opravy poškodeného motorového vozidla je toto prevádzkyschopné a na strane poškodeného neexistuje odôvodnená potreba náhradného motorového vozidla.

26. V danom spore mala žalobkyňa dôkazné bremeno, že doba nájmu náhradného vozidla od 19.10.2020 do 18.11.2020, t. j. 31 dní je dobou primeranou. Vychádzajúc z faktúry žalobkyne č. 201104 z 18.11.2020 bolo náhradné motorové vozidlo požičané od 19.10.2020 do 18.11.2020. Z tejto listiny ale nevyplýva doba opravy poškodeného motorového vozidla. Deň začiatku prenájmu náhradného motorového vozidla bol 19.10.2020, pričom tento deň rozporovaný nebol. Vozidlo bolo do servisu prijaté 19.10.2020, čo vyplýva z vyjadrenia autoservisu. Z faktúry autoservisu č. 200100926 vyplýva, že táto bola vystavená 16.11.2020 a rovnakým dátumom je označené aj dodanie tovaru / služby. Používanie náhradného motorového vozidla po oprave vlastného motorového vozidla nemôže predstavovať účelne vynaložený a primeraný náklad. Posledným dňom účelného a primeraného využitia náhradného motorového vozidla je tak zásadne deň vystavenia faktúry za opravu poškodeného motorového vozidla. Súd nespochybňuje, že zákon exaktne neupravuje, že poškodený má nárok na náhradu nákladov na zapožičanie náhradného vozidla len do momentu vystavenia faktúry za opravu, avšak je dôležité opätovne zdôrazniť, že dôkazné bremeno toho, že v období po realizovanej oprave poškodeného vozidla ide o účelne a nevyhnutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla viazne na žalobkyňu. Náhradné vozidlo je nutným dôsledkom opravy poškodeného vozidla a nahrádzajú sa len náklady účelne vynaložené s odstránením negatívnych následkov vzniknutých poisťnou udalosťou. Keďže poškodený mal náhradné motorové vozidlo prenájaté aj po vystavení faktúry za opravu, bolo na žalobkyňu preukázať, že náklady na prenájom náhradného motorového vozidla do 18.11.2020 boli vynaložené nevyhnutne a účelne, čo žalobkyňa preukázala vyjadrením servisu k dobe opravy. Servis vo vyjadrení uviedol, že až 18.11.2020 bola oprava dokončená a faktúra bola vystavená už 16.11.2020 z dôvodu vytvorenia časového priestoru pre obstaranie krycieho listu z poisťovne. Opravené vozidlo bolo možné prevziať najskôr 18.11.2020, pretože tento deň sa dokončili opravárenské práce. Žalobkyňa preto uniesla dôkazné bremeno a dostatočným dôkazom preukázala účelnú dobu nájmu. Účelná doba prenájmu je preto od 19.10.2020 do 18.11.2020, teda počas opravy poškodeného motorového vozidla, čo je dokopy 31 dní. Námiety žalovanej o primeranej dĺžke opravy len 25 dní sú v tomto smere neopodstatnené. Poškodený motorové vozidlo nechal opraviť v servise a nevie nijako ovplyvniť rýchlosť opravy poškodeného motorového vozidla. Rozsah náhrady škody je vždy závislý na objektívnych skutočnostiach a nemôže byť ovplyvnený subjektívnymi okolnosťami. Oprava poškodeného vozidla je práve tou objektívne relevantnou skutočnosťou, ktorá zakladá nutnosť prenájmu náhradného vozidla poškodeným. Ak žalovaná spochybňuje objektívny fakt, ktorý je pre súd z hľadiska posúdenia účelnosti podstatný (odôvodnený prenájom trvá iba po dobu opravy, nezávislej od vôle poškodeného) nebola táto námietka spôsobilá priviesť na vec iný náhľad a preto je námietka žalovanej v tomto smere bezpredmetná. K zapožičaniu náhradného vozidla došlo v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, ktoré si poškodený požičal na obdobie kedy sa poškodené vozidlo nachádzalo v oprave. Z uvedeného dôvodu možno konštatovať, že náklady na prenájom náhradného vozidla boli vynaložené účelne z hľadiska dĺžky prenájmu náhradného vozidla počas celého obdobia, zodpovedajúcej doby, kedy sa poškodené vozidlo nachádzalo v oprave (19.10.2020 - 18.11.2020). Pokiaľ má žalovaná výhrady voči dĺžke opravy poškodeného vozidla, musí tieto namietať voči servisu, nie voči žalobkyňu (poškodenému), ktorá za dĺžku opravy nezodpovedá, nemôže ju nijako ovplyvniť, a svojím konaním sa v konkrétnom prípade nijako nepričinila o žiadne predlžovanie doby nájmu náhradného dopravného prostriedku.

27. Poškodený, t.j. právny predchodca žalobkyne, nemohol z titulu poisťnej udalosti užívať svoje motorové vozidlo, a preto bolo dôvodné, aby si zabezpečil náhradné vozidlo. K nutnosti a účelnosti

vynaložených nákladov so zabezpečením náhradného motorového vozidla pristupuje samotná skutočnosť, že poškodenému z titulu škodovej udalosti bol nanútený skutkový a právny stav, kedy nemohol užívať svoje motorové vozidlo, a tým sa ocitol v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného motorového vozidla počas opravy svojho vozidla. Koncepcia náhrady škody vychádza zo záverov, že má byť nahradená cena požičovného, ktorá je obvyklá, teda nie cena priemerná, resp. cena najnižšia alebo cena podľa individuálnych výpočtov zamestnanca žalovanej, pretože v dôsledku poškodenia motorového vozidla dochádza k závažnému zásahu do vlastníckeho práva vlastníka poškodeného vozidla v podobe straty možnosti jeho riadneho užívania. Ďalej je potrebné podotknúť, že kritérium nutnosti nemôže poškodenému sťažiť, či znemožniť požičanie náhradného vozidla, ktoré treba považovať za jediný možný spôsob vyváženia ujmy spôsobenej poškodením vlastného vozidla. Pokiaľ ide o výšku ceny nájmu, túto je nevyhnutné posudzovať v spojitosti s ďalšími okolnosťami na strane poškodeného, pričom za neprímerane vysokú cenu možno považovať iba cenu, ktorá výrazne vybočuje z cenového pásma v danom mieste a čase. Pri posudzovaní ceny obvyklej je potrebné vychádzať z celého cenového pásma, teda aj najnižších ako aj najvyšších cien, nejde však o cenu priemernú. Preto pokiaľ cena nájmu z tohto pásma výrazne nevybočuje je potrebné ju akceptovať ako cenu obvyklú. Poškodený navyše nemá nijakú povinnosť, na základe ktorej by mal po dopravnej nehode hľadať lacnejšiu požičovňu a podrobne skúmať podmienky. Predsa poškodený bol obmedzený už samotným poškodením vozidla, nie je dôvod, aby zavinením inou osobou bol obmedzovaný ešte o to viac, aby hľadal a porovnával požičovne. Zároveň každá uzavretá zmluva je výsledkom individuálnych rokovaní zmluvných strán. Bez znalosti ďalších kritérií ako je potreba platby vopred, platba zábezpeky za motorové vozidlo do jeho vrátenia, platba za pristavenie vozidla na dohodnutom mieste, dĺžka vodičského oprávnenia, vek vodiča - nájomcu, platby za vyčistenie motorového vozidla, obmedzenie jazdy počtom kilometrov, možnosť s autom vycestovať do zahraničia, nie je možné jednoducho priemerovať zverejnené ceny nájmov na internete.

28. V nadväznosti na predchádzajúci bod súd konštatuje, že suma 115 eur za deň nájmu motorového vozidla nie je neobvyklá alebo celkom premrštená, čo žalovaná podporila odkazom na 15 rozhodnutí súdov, ktoré 115 eur akceptovali ako obvyklú sumu za deň prenájmu náhradného vozidla Toyota Rav4. Sumu 115 eur za deň prenájmu motorového vozidla je preto potrebné akceptovať ako cenu obvyklú. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovanej, že suma požičovného je 69 eur za deň prenájmu (čo bolo aj žalovanou priznané; priznaná suma 69 eur pritom evokuje, že ide o zníženie sumy 115 eur o „prirážku“, čo žalovaná v odpore potvrdila). Podľa nájmovej zmluvy z 19.10.2020 bod 15. je cena za deň nájmu motorového vozidla 115 eur. Následne vo faktúre č. 201104 je rovnako uvedená suma 115 eur za deň nájmu motorového vozidla, pričom faktúra bližšie špecifikuje, že 46 eur je za dobu nájmu s dobou neurčitou, nájom bez zabezpečenia. Ide o súčasť ceny nájmu, tak ako to uviedla aj žalobkyňa, pričom sa súd stotožňuje s tým, že táto časť má informatívny charakter a nemožno sumu 46 eur považovať za akúsi dodatočne účtovanú prirážku, keďže cena nájmu bola vždy pevne stanovená sumou 115 eur za deň nájmu náhradného vozidla. Nie je výnimočné, že aj v iných občianskoprávných alebo obchodnoprávných vzťahoch sa celková odplata za poskytnutú službu, alebo dodaný tovar skladá z viacerých položiek, ktoré ako celok tvoria celkovú cenu. V prejednávanej veci prirážka nie je sankciou, alebo neúčelne zisk vytvárajúcou položkou. Súd musí zároveň akcentovať stav, že žalovaná nepredložila žiaden listinný dôkaz, preukazujúci jej tvrdenia o nedôvodnosti celkovej sumy 115 eur za deň prenájmu náhradného vozidla rovnakej triedy ako si prenajal poškodený v prejednávanej veci (porovnaj rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/174/2018 zo 16.01.2019, sp. zn. 3Cob/27/2019 z 22.05.2019). Pokiaľ žalovaná namietala neobvyklosť ceny nájmu náhradného vozidla tak túto argumentáciu v oznámení o poistnom plnení nepoužila, pretože v ňom je uvedené len priznanie sumy 69 eur za denný prenájom. Nie je zrejmé a žalovaná to ani v odpore bližšie neuviedla ako dospela k tvrdeniu o neobvyklosti sumy 115 eur za deň prenájmu náhradného vozidla. Za daných okolností je preto popretie dennej sadzby zo strany žalovanej neúčinné a súd vychádzal zo sumy 115 eur ako obvyklej, podporenej zo strany žalobkyne odkazom na súdne rozhodnutia, na svoju faktúru č. 201104 a nájmnú zmluvu z 19.10.2020. Ak chcela žalovaná účinne rozporovať sadzbu 115 eur/ deň prenájmu mala súdu predložiť dôkazy na podporu tvrdenia o neobvyklosti sumy 115 eur a predovšetkým uviesť, prečo je táto suma neobvyklá.

29. Nemožno nepriaznivosť stavu spôsobeného škodovou udalosťou umocňovať u poškodeného jeho neprímeraným zaťažovaním, aby v sieti opravovní zisťoval a hľadal opravovňu s najväčšou rýchlosťou vykonania opravy, resp. s krátkou dobou opravy, prípadne zaťažovať poškodeného tým, aby počas opravy poškodeného motorového vozidla zisťoval aj alternatívy iného charakteru. To isté platí aj pre hľadanie najlacnejšej požičovne motorových vozidiel. Takýmto prístupom by poškodený bol neprímerane

a nedôvodne zaťažovaný a preto nie je možné dožadovať sa v súdnom spore splnenia ešte ďalších podmienok. Nebyť poisťnej udalosti spôsobenej motorovým vozidlom poisťovňa žalovanej, nedôjde ani k poškodeniu motorového vozidla poškodeného a k nutnosti zapožičania/ prenájmu náhradného motorového vozidla za dobu opravy poškodeného vozidla. Náhradné motorové vozidlo bolo prenajaté na dobu 31 dní v období od 19.10.2020 do 18.11.2020 s tým, že súd uznal dobu opravy v trvaní 31 dní (bližšie bod 26. tohto rozsudku). V konaní bolo preukázané, že z titulu poisťnej udalosti nemohol poškodený motorové vozidlo používať, toto sa nachádzalo v oprave, a preto počas celej nevyhnutnej doby opravy vozidla bol poškodený nútený vynaložiť náklady za nájom náhradného motorového vozidla, ktoré náklady boli nutne a účelne vynaložené a ktoré by inak nevznikli, ak by poškodený mohol používať svoje vlastné vozidlo. Tieto náklady sú v sume 31 dní x 115 eur / deň prenájmu (bod 27. a 28. tohto rozsudku), t. j. v celkovej sume 3.565 eur, z ktorej žalovaná vyplatila 1.725 eur a vo zvyšku plnenie odmietla poskytnúť, pričom primeraná doba prenájmu náhradného vozidla bola súdom ustálená na 31 dní, suma za deň prenájmu na 115 eur. Súd preto žalovanú zaviazal na doplatenie sumy 1.840 eur žalobkyni (3.565 eur - 1.725 eur).

30. Čo sa týka úrokov z omeškania nemožno sa stotožniť s takým výkladom zákona o PZP, že oznámením o poisťnom plnení, v rámci ktorého poisťovňa (žalovaná) nepriznala plnenie splnila podmienky v zmysle § 11 ods. 6 zákona o PZP, a teda nenesie nijakú zodpovednosť za nesprávne zistenie rozsahu plnenia a jeho poskytnutie. Takýto výklad odporuje účelu zakomponovania priameho nároku poškodeného voči poisťovateľovi do vnútroštátnej právnej úpravy. Pripustením tohto výkladu by poisťovne mohli neplniť v podstate bez akéhokoľvek rizika, pretože ak ich dotknuté subjekty (spravidla po opakovanej vzájomnej komunikácii) aj zažalujú, v zmysle nimi prezentovaného výkladu by sa v omeškaní mohli/mali ocitnúť až právoplatnosťou súdneho rozhodnutia. Ide však o maximálne účelovú argumentáciu. Otázka splatnosti plnenia je totiž upravená v § 11 ods. 7 zákona o PZP, pričom druhá časť tohto ustanovenia sa uplatní len vtedy, ak je v súdnom rozhodnutí zaviazaný na zaplatenie náhrady škody poistený škodca a nie poisťovňa. Opačný výklad by znamenal obsolentnosť § 11 ods. 7 PZP, pretože právo poškodeného uplatňujúceho priamy nárok voči poisťovni je predsa dané inštitútom vykonateľnosti rozhodnutia, a to uplynutím lehoty na plnenie, ktorá je viazaná na právoplatnosť rozhodnutia a nie na doručenie právoplatného rozhodnutia. Pokiaľ teda poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne plnenie v celom jeho rozsahu v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo žalobcu popri plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zákon o PZP v § 11 ods. 8 upravuje výlučne následky nesplnenia povinnosti podľa odseku 6 zákona o PZP, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti, avšak nezabavuje poisťovňu (žalovanú) povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné zo strany poškodeného v prípade uplatnenia si skráteného plnenia priznať v prebiehajúcom sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu zákona o PZP. Zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému nahradenie škody, a to v čo najkratšom čase. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť plnenie prenášala na poškodeného. Podľa názoru súdu práve poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti, vrátane povinnosti znášať stav, kedy sa v prípade skráteného neúplného plnenia dostane do omeškania. Obdobný záver vyplýva aj z rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/100/2019 z 21.05.2020, sp. zn. 2Cob/200/2019 z 29.09.2020, sp. zn. 4Cob/88/2021 z 29.09.2022. Poisťovne ako právnické osoby súkromnoprávnej povahy majú totiž všetky kapacity na to, aby dokázali preukázaný nárok riadne a včas prešetriť a poskytnúť odborné stanovisko. Je rovnako dôležité zdôrazniť, že poškodení budú mať voči poisťovateľom v drvivej väčšine prípadov postavenie de facto slabšej strany. Je preto nevyhnutné trvať na oprávnenosti nároku poškodeného na úroky z omeškania v prípade nesprávneho posúdenia plnenia zo strany poisťovne, pretože v opačnom prípade by v súvislosti s plnením poškodenému podľa zákona o PZP bol nastolený taký stav, že poisťovateľ, v značnej personálnej aj finančnej presile, by sa svojej povinnosti mohol vyhnúť prostredníctvom vágnej odpovede poškodenému bez hrozby sankcionovateľnosti tohto konania. Nemožno potom hovoriť o preventívnej, represívnej ani satisfakčnej funkcii úrokov z omeškania, pokiaľ pre úplné vylúčenie ich hradenia poisťovateľovi postačuje uviesť dôvody odmietnutia plnenia, a to bez ohľadu na ich kvalitu či opodstatnenosť nároku poškodeného. Akceptáciou stavu tvrdeného poisťovňami by poisťovatelia nemuseli pristupovať k prešetrovaniu poisťných udalostí zodpovedne a kvalifikovane a mohli by sa pokúsiť vyhnúť svojej povinnosti poskytnúť plnenie aj v riadne preukázaných prípadoch. Takýto status narúšajúci rovnosť medzi subjektmi súkromnoprávných vzťahov nemôže byť v právom štáte za žiadnych

okolností akceptovaný. Napokon súd dodáva, že rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorými svoju argumentačnú líniu podporovali poisťovne boli zrušené rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 214/2020 (zrušené rozhodnutie 1Cdo/212/2017) a sp. zn. III. ÚS 309/2020 (zrušené rozhodnutie 3Cdo/145/2017).

31. Žalovaná ukončila šetrenie poistnej udalosti podľa oznámenia o poistnom plnení 05.05.2021. V súlade s predchádzajúcim bodom bola povinná poskytnúť plnenie do 15 dní od skončenia prešetrovania poistnej udalosti a keďže tak neurobila, je od 21.05.2021 v omeškaní s plnením sumy 1.840 eur. Súd preto zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úroku z omeškania v žalobkyňou požadovanej výške 5 % (vo výške zodpovedajúcej nariadeniu podľa bodu 11. tohto rozsudku) zo sumy 1.840 eur od 21.05.2021 do zaplatenia.

32. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobkyňa bola vo veci v celom rozsahu úspešná, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v celom rozsahu 100%. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

### **Poučenie:**

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia odvolanie na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.